

A Moldvai Népi Táncegyüttes bemutatója Szegeden

Megannyi neves népi együttes után kedves vendégei voltak városunknak a Moldvai Állami Népi Együttes tehetséges művészei. Elhozták nem is oly távoli hazájuk meleg üdvözlését és táncaikkal bepillantást engedtek egy hozzánk közelálló nép kultúrájába.

A Moldvai SZSZ Köztársaságról

Ismerkedjünk meg röviden a legfiatalabb szovjet köztársasággal. Történelmünk folyamán többször kerülünk szorosabb kapcsolatba velük, vagy helyesebben azokkal a népekkel, melyek e területen éltek. A Köztársaság a Dnyeszter és Prut vidékét öleli magába. Ez a vidék látta a vonuló magyarok nyárait midőn ezer éve a Kárpátokon túla igyekeztek a besenyők támadása előtt.

A Köztársaság 1940-ben alakult. Termékeny fekete földjeit, dombos, ligetes sztyeppéket változtatják. A lakosság nagy többsége földműveléssel foglalkozik. Moldvánok, ukránok, oroszok, cigányok és csángó magyarok élnek sok évszázados béktelenség után immár békességben. A lakosság alig egyötöde él a városokban. Házaik is emlékeztetnek az alföldi házakra: vályogból épültek, körülöttük konyhakertek, kukoricaföldek. Jelentős szőlő-, gyümölcs- és dohánytermelésük is. Moldovát a „szőlő köztársaságának” is nevezik a Szovjetunióban. Fővárosuk: Kisznyov. A legutóbbi háború során a fasiszták lerombolták, de már újjáépült. Az orosz forrásmunkák megemlékeznek a moldovai nép nemzeti hősről, aki a XVI. században sikeresen védte az országot a harcias szomszédok támadása ellen. Ezt a hőspárt Nagy Istvánnak hívták. De a török és tatár túlerő végül is lebirota őket és 300 évig a törökök vazallusai voltak. Az oroszok 1812-ben szabadították fel őket, de 1918-ban Besarabiával együtt román impérium alá kerültek, majd 1940-ben kerültek vissza az anyaországhoz. A fővárosban szobor hirdeti, hogy a legnagyobb orosz költő — Puskin — 4 évig élt itt száműzetésben.

A bemutató táncáról

Ime, végigfutottunk a moldvai nép történetének főbb eseményein. Azért volt erre szükség, hogy mélyebben megérthessük kultúrájukat. Az előbb mondtak világánál értjük, hogy miért volt oly sok a barna-feketehajú, törökös arcvonású táncos az együttesben. Ez a külső igazi déli temperamentummal párosult, mely a táncok szédítő forgatagában, ritmusában nyilvánult meg.

Az együttes 1937-ben alakult, jórészt öntvénye ny táncosokból. A sok vidékről toborozott táncost kemény, céltudatos munkával kovácsolták egybe. Igen jelentős balettkiskolán csiszolták

technikájukat, mely táncaikban előnyösen érvényesült. Más kérdés persze, hogy a népi táncok technikája elbírja-e a balettel való keveredést. A koreográfiákon látszott az új megoldásokra való törekvés, a kísérletezés. Az együttes műsora a moldvai táncokra épült. Kezdetük a moldvai szvit születes tempóival mintegy megadta az alaphangját az est megérdemelt sikerének. Ezt a kompozíciót már megcsodáltuk annak idején Mojszejevék bemutatóin is. Az orosz lírai kettőt a játékos évődés jellemezte, egy romantikus keringő dallamára. Feltűnt a férfiszólóban alkalmazott csapásolás, mely a magyar férfitanccoknál is lényeges motívuma.

A turkmén lovastáncot biztos technika jellemezte, már-már az akrobatika határán áll azonban a kivétel. Általában a Mojszejevétől átvett darabok és az orosz táncok kissé halványabban hatottak, mert az egykori eredeti bemutatók magas igényt létesztettek a közönségben.

Megfigyelhető a moldvaiak táncaiban, hogy magasabbra törnek a népi motívokra egyszerű másolásánál. A népi táncok helyes felhasználásával újra alkotják táncaikat. Tudatos munkáló erő látszik a koreográfiában, továbbfejlesztés a szinpad kompozíció, a táncoköltemény felé. Ilyen például a Kisnyovi úton című jelenet, melyben két öreg paraszt tart a város felé, velük van fiuk-lányuk. Míg az öregek mulatságos, de kifejező

módon dicsérik egymásnak gyermekeiket, a fiatalok egymásra találnak. Az ilyen dramatikus képekből sokat tanulhatnak a mi együttesünk is.

Jakobszon, a neves balettművész több táncot „irt”, az együttes számára: *Készgőg, Gagosz kettős, Pletyhás vénasszonyok*. Az utóbbi pompásan egyénített, mulatságos, de nem ellen-szenves figuráival nagy hatást keltett. A *Tabakarszkaja* című férfitanccban a moldvai táncok igazi elevensége, szépsége mutatkozott meg.

Kiválóak a szólisták, de az együttes kollektív összeforrottsága, példás szelleme dicséri. Új táncmesterük J. Szlucken, bizonyára új diadalok felé vezető öket.

Növendék-hangverseny a Zeneiskolában

Az Állami Zeneiskola hét-főn, április 2-án délután fél 6 órakor ünnepélyes növendék-hangversenyt rendez a magyar-szovjet barátság hónapjának keretében április 4-e emlékére. Ezen a hangversenyen hozzák nyilvánosságra a zeneiskolai Bartók-emlékverseny eredményeit és sor kerül azoknak az emléklapoknak a kiosztására is, melyeket a versenyen jó eredményt elért növendékek jutalmul kaptak. A hangverseny helye a Zenekonzervatórium nagyterme. Vendégeket, érdeklődőket szívesen lát az iskola tanári kara.

Két kiváló énekesnő is színesítette a műsort: *Janina Levickaja* érdemes művész, aki mű- és filmadalokat adott elő, az egyik refrénjét kellemes magyar kiejtéssel.

Tamara Cseban, Sztálin-díjas, népművész, csodálatosan énekel néhány pergő ritmusú népdalt. Őszinte sikere volt Mindent egybevetve a Moldvai Népi Együttes emlékeztető, forró sikert aratott városunkban és magukkal viszik a szegedi közönség őszinte, spontán szeretetét, melyet művészetükkel kiérdemeltek.

A számok pontos kíséretét előlő zenekart S. Aranov, az együttes művészeti vezetője vezényelte, imponáló biztonsággal.

Nagy Desső

Megjelent a Szegedi Tükör legújabb száma

A színház mai Cseresznyés-kert bemutatójára jelent meg a Szegedi Tükör legújabb száma. Az izléses kiállítás lap a bemutató alkalmából bevezető cikkében foglalkozik Csehov munkásságával és a Cseresznyés-kert mondani-valójával. A darab egyik főszereplőjével, Gémes Irmával és Új Józseffel, a színház legfiatalabb karmesterével folytatott beszélgetést olvashatunk a következő oldalakon. A fiatalokkal még többet is foglalkozik a lap: „Három fiatal énekes” címmel Berdál Valériát, Komlóssy Erzsit és Varga Róbertet mutatja be egy színes beszámoló. Széchy Ágnes segédrendező városi útjáról számol be, a színház „láthatatlan dolgozó” közül pedig kettőt ismerhetünk meg: „Az ügyelőpultnál” című cikkéből. A lap — igen helyesen — ismét bővebben foglalkozik az üzemi öntvényeiny csoportokkal. A szokásos gazdag hírvort mellett bőséges egyéb tájékoztató anyag, keresztrefejtény és tartalmas filmrovat egészíti ki a Szegedi Tükör képekben is bővelkedő új számát.

A PÁRIZSI MAGYAR INTÉZET és a Párizsi Magyar Sajtóiroda március 29-én Magyarországra felszabadulásának 11. évfordulója alkalmából jólsikerült közös fogadást rendezett a Magyar Intézet helyiségében. A fogadáson a francia kulturális élet több kiváló személyisége, valamint a francia sajtó képviselői jelentek meg.

Visszatér az élet Mohács-szigetre

A fertőtlenítő egészségügyi és az épületek állapotát felmérő műszaki brigádok munkája nyomán fokozatosan visszatér az élet Mohács-szi-

HIREK

Rendelet a halászati és a horgászati tilalmi időkről

A földművelésügyi miniszter rendeletet hozott az 1956. évi halászati és horgászati tilalmi idők megállapításáról. A rendelet a Balatonra és befolyóira — a fajlagos tilalmakon kívül — április 25-től május 25-ig terjedő időre általános tilalmat ír elő. Ez idő alatt a Velencei tavon csak a keszeg, szeiek-táló, nagyhalás halászat megengedett.

A többi természetes vizen fajlagos tilalmak lépnek életbe. Ezeket indokolt esetben az illetékes halászati felügyelő — az ivási időszaktól függően — meghosszabbíthatja, illetve megrövidítheti. A kéméleti tereken június 30-ig tilos a halászat, horgászat.

A Börzsöny és Mátra turista-útjainak áttekintő térképe rövidesen megjelenik a Kartográfiai Vállalat kiadásában, a 70x100 cm-es térképek elsősorban a turisták számára fontos adatokat: a jelzett utakat, menedékházakat, a településeket, a folyókat, a patakokat, a főbb utakat és vasutakat tüntetik fel és ismertetik a jellegzetes növényzetet és a hegyrajzot. Egy-egy térkép ára 11 forint lesz.

Műsorral egybekötött felszabadulási emlékülnepeget rendez ma délután öt órakor a Keménydy Nándor-né Tanítónőképző. Az emlékülnepegy műsorában énekek és zeneszámok, valamint szavaltatok és táncszámok szerepelnek. Az énekes zenekart Mihálka György zenetanár vezényli. A Tanítónőképzőben rendezendő kulturális műsorra való belépődíj 2 forint.

Naposcsibe-igénylők figyelmébe!

„A földművelésügyi miniszter értesítik a termelőket, hogy a rendkívüli időjárás, s a hosszú ideig tartó hideg miatt a keltezési időnyben mintegy 3—4 héti késés állott elő. Ennek következtében a napos-csibék szétosztása is mintegy 3—4 héttel eltolód-

dik. Eppen ezért a földművelésügyi miniszter értesítik a termelőket, hogy a rendkívüli időjárás, s a hosszú ideig tartó hideg miatt a keltezési időnyben mintegy 3—4 héti késés állott elő. Ennek következtében a napos-csibék szétosztása is mintegy 3—4 héttel eltolód-

dik. Eppen ezért a földművelésügyi miniszter értesítik a termelőket, hogy a rendkívüli időjárás, s a hosszú ideig tartó hideg miatt a keltezési időnyben mintegy 3—4 héti késés állott elő. Ennek következtében a napos-csibék szétosztása is mintegy 3—4 héttel eltolód-

dik. Eppen ezért a földművelésügyi miniszter értesítik a termelőket, hogy a rendkívüli időjárás, s a hosszú ideig tartó hideg miatt a keltezési időnyben mintegy 3—4 héti késés állott elő. Ennek következtében a napos-csibék szétosztása is mintegy 3—4 héttel eltolód-

dik. Eppen ezért a földművelésügyi miniszter értesítik a termelőket, hogy a rendkívüli időjárás, s a hosszú ideig tartó hideg miatt a keltezési időnyben mintegy 3—4 héti késés állott elő. Ennek következtében a napos-csibék szétosztása is mintegy 3—4 héttel eltolód-

dik. Eppen ezért a földművelésügyi miniszter értesítik a termelőket, hogy a rendkívüli időjárás, s a hosszú ideig tartó hideg miatt a keltezési időnyben mintegy 3—4 héti késés állott elő. Ennek következtében a napos-csibék szétosztása is mintegy 3—4 héttel eltolód-

dik. Eppen ezért a földművelésügyi miniszter értesítik a termelőket, hogy a rendkívüli időjárás, s a hosszú ideig tartó hideg miatt a keltezési időnyben mintegy 3—4 héti késés állott elő. Ennek következtében a napos-csibék szétosztása is mintegy 3—4 héttel eltolód-

dik. Eppen ezért a földművelésügyi miniszter értesítik a termelőket, hogy a rendkívüli időjárás, s a hosszú ideig tartó hideg miatt a keltezési időnyben mintegy 3—4 héti késés állott elő. Ennek következtében a napos-csibék szétosztása is mintegy 3—4 héttel eltolód-

dik. Eppen ezért a földművelésügyi miniszter értesítik a termelőket, hogy a rendkívüli időjárás, s a hosszú ideig tartó hideg miatt a keltezési időnyben mintegy 3—4 héti késés állott elő. Ennek következtében a napos-csibék szétosztása is mintegy 3—4 héttel eltolód-

dik. Eppen ezért a földművelésügyi miniszter értesítik a termelőket, hogy a rendkívüli időjárás, s a hosszú ideig tartó hideg miatt a keltezési időnyben mintegy 3—4 héti késés állott elő. Ennek következtében a napos-csibék szétosztása is mintegy 3—4 héttel eltolód-

Sándorfalván nagy kanállal ettek

Sándorfalván nagykanállal ettek kedden este. Ezen a napon tartotta a háziipari szövetkezet mérlegző közgyűlését. Ez a szövetkezet messze földön híres seprűjéről — a messze földet szősz szerint lehet érteni, hiszen sok európai országba, de még a tengerentútra; Kanadába is exportálnak ők. A közgyűlés szépen sikerült, a tagok is szép számmal jöttek, hogy meghallgassák a talpra esett, rövid és velős beszámolót. Talán csak azt hiányolhatjuk, hogy semmi mondanivalója nem volt a tagságnak. Közmondás szerint, a hallgatás beleegyezés, ügylátszik, ezért hallgattak ők is.

A szövetkezet — amely jövő év februárjában ünnepi fennállásának 5. évfordulóját — komoly munkát végez. Lévala elvtárs, az elnök mondta, hogy szat-ú dolgozójuk naponta mintegy két, két és félezer seprűt készít el. Ezeket a seprűkért értékes valutát kapunk külföldről. A beszámolóban azt is megtudtuk, hogy az elmúlt évben a szövetkezet hogyan teljesítette tervét: a mennyiségi teljesítés 106,7 százalék, a pénzügyi pedig 108 volt. Eredetileg 300 forint érték előállítását terveztek száz forint munkabér után, ezzel szemben 357 forintot értek el. Pedig a múlt évben majdnem hat hónapos leállás elé került a szövetkezet az anyaghiány miatt, szerencsére azonban sikerült megoldást találni, hogy végül csak munkát hónapig — a nagy mezőgazdasági munkák idején állt a termelés. Az idén ezért előrelátóbbak voltak: már egész évre beszereztek az anyagot — raktáraikban annyi a cirok, az

udvaron meg a fa, hogy a látogató elcsodálkozik: mit akarnak ezzel a tömértelen cirokkal? — aztán meg arra akarják rávenni a szövetkezet tagját, hogy ezentúl két-három profijla lehessen a szövetkezetnek: tanulják meg a kosárfonást és a csuhéfontást is. A beszámolóban az is kiténik, hogy a szövetkezet múlt évi tiszta nyeresége 340.351 forint volt. Ebből a nyereségből elégtették ki a különféle „különleges” alapokat és osztották szét a tagok között 56.244 forint részesedést. Gondoltak a kultúrára is — kulturális célokra három-ezer forintot fordítanak —, hiszen a szövetkezetnek nemcsak a seprűje híres messze földön, hanem művészeti csoportja is: övék a jó hírű sándorfalvi népi együttes. Ezért aztán a beszámoló is elég sokat foglalkoztat a kulturális munkával. Elmondták, hogy együttesük az ősi budapesti szereplés, valamint a szovjet parlamentű küldöttség látogatása alkalmával Szegeden tartott bemutató után bizony egy kicsikét megpihent a „babórok”, aztán szemére hányták a fiatal hősöknek azt, hogy — a lányok férjhezmenés-kor, a legények nősülés után — hátat fordítanak a népi együttesnek. — Vegyenek példát Kiss Matyi bácsiról — mondták —, aki hatvanéket éves léte még mindig táncol az együttesben, meg aztán Terhes Panni néniéről. — S hogy a szavakat tettek is kövessék, a beszámoló és a hozzászólások után mindjárt szét is osztották a részesedést — nem volt vita az osztoskodáskor, mindenki annyit kapott, amennyi

járt a munkája után —: akinek kevés pénz járt, megkapta készpénzben, akinek meg több, takarékbetétet adtak a kezébe. Majd felrepült a függöny és bemutatja az együttes is, hogy mit tud. A tiszparti táncos jelenet vidám pajkosságát mindenki megmosolyogta.

Nagy kanállal ettek kedden este Sándorfalván — mikor már lezajlott a közgyűlés is, a népi együttes kis műsora is. A vendéglőben, a fehérre terített hosszú asztalok között találkozott ismét a szövetkezet tagja, s a jóízű vacsora után a könnyen edeskes fehér bor, s a vidám zeneszó mellett a jövedő hamarosan nemcsak tetőfokára, hanem az asztalra is hágott, s a zeneszóra ugyancsak „emelkedt” hangulatban ropogtatták meg az örökifjú Juhász Jánosék, meg Csuror Janiék egymást, no meg a menyecskék, az idősebb, a fiatalabb és az özvegyasszonyok derekát — kinek milyen jutott a táncban. Így tartott ez egészen kiválóan kívirradt, akkor aztán nekigyűrűztek az asszonyok — már amelyik nem melegegett bele nagyon a táncba —, hogy megajánlják az urukat a hazamenésre. Ez aztán nehéz munka volt, még a tancnál is nehezebb, de azért tettelegességre még itt sem került sor. Legfeljebb a vidámságban örökké járhadatlan Mari asszony biztat-ták a többi asszonyok, hogy valami jó nótával maguk után csalhassák az embe- reket. De ez már szerdán reggel történt, miután a „nagy kanál” az asszonyok kezébe került. — (h)